Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

20 декември 2017 година*

„Обжалване — Обществени поръчки за услуги — Предоставяне на външни услуги за управление на програми и проекти, както и на техническа консултация в областта на информационните технологии — Механизъм за възлагане на поръчката по реда на класиране на кандидатите — Тежест на подкритериите в рамките на критериите за възлагане — Принципите на равни възможности и на прозрачност — Явни грешки в преценката — Липса на мотиви — Загуба на възможност — Извъндоговорна отговорност на Европейския съюз — Искане за присъждане на обезщетение“

По дело C-677/15 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 16 декември 2015 г.,

Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO), за която се явява N. Bambara, в качеството на представител, подпомаган от P. Wytinck и B. Hoorelbeke, адвокати,

жалбоподател,

като другите страни в производството са:

European Dynamics Luxembourg SA, установено в Люксембург,

Evropaïki Dynamiki — Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE, установено в Атина (Гърция),

European Dynamics Belgium SA, установено в Брюксел (Белгия),

за които се явяват M. Sfyri, C.-N. Dede и D. Papadopoulou, dikigoroi,

жалбоподатели в първоинстанционното производство

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: T. von Danwitz, председател на състава, C. Vajda, E. Juhász (докладчик), K. Jürimäe и C. Lycourgos, съдии,

генерален адвокат: H. Saugmandsgaard Øe,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

* Език на производството: английски.

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 11 май 2017 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Със своята жалба Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO) (наричана по-нататък „жалбоподателят“) иска отмяната на решение на Общия съд на Европейския съюз от 7 октомври 2015 г., European Dynamics Luxembourg и др./СХВП (T-299/11, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“, EU:T:2015:757), с което той:

– отменя решението на СХВП (наричано по-нататък „спорното решение“), прието в открита процедура за възлагане на обществена поръчка AO/021/10 и озаглавено „Предоставяне на външни услуги за управление на програма и проекти и техническа консултация в областта на информационните технологии“ (наричана по-нататък „разглежданата обществена поръчка“), връчено на European Dynamics Luxembourg SA с писмо от 28 март 2011 г., с което неговата оферта е класирана на трето място съгласно механизма за възлагане на поръчката по реда на класиране на кандидатите с оглед на сключването на рамково споразумение, а офертите на Consortium Unisys SLU и Charles Oakes & Co. Sàrl, от една страна, и на ETIQ Consortium (by everis и Trasys), от друга страна, са класирани съответно на първо и на второ място, и

– осъжда Европейския съюз да плати обезщетение за понесената от European Dynamics Luxembourg вреда от загубата на възможност да му бъде възложено сключването на рамковото споразумение в качеството на първа договаряща страна съгласно механизма за възлагане на поръчката по реда на класиране на кандидатите.

Правната уредба

2 Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 година относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности (ОВ L 248, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 198), изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1995/2006 на Съвета от 13 декември 2006 година (ОВ L 390, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 7, стр. 137) (наричан по-нататък „Финансовият регламент“), урежда основните правила за целия бюджетен сектор в области като възлагането на обществени поръчки.

3 Съгласно член 100, параграф 2, първа алинея от Финансовия регламент възложителят уведомява всички кандидати или оференти, чиито заявления или оферти са били отхвърлени, за основанията, поради които е взето решението, както и всички оференти, чиито оферти отговарят на условията за допускане, и които подават писмено запитване за характеристиките и сравнителните предимства на спечелилата оферта и името на оферента, на когото се възлага поръчката. Втората алинея от същия параграф предвижда обаче, че не е необходимо да се оповестяват определени подробности, когато оповестяването би попречило на прилагането на закона, би било в разрез с обществения интерес, би увредило законните стопански интереси на публични или частни предприятия или би нарушило лоялната конкуренция между тези предприятия.

4 В член 149 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията от 23 декември 2002 година относно определянето на подробни правила за прилагането на Регламент № 1605/2002 (ОВ L 357, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 4, стр. 3),

изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 478/2007 на Комисията от 23 април 2007 г. (ОВ L 111, 2007 г., стр. 13), се уточняват задълженията на възложителя за информирането на кандидатите и оферентите съгласно член 100, параграф 2 от Финансовия регламент.

5 Съгласно член 115, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 207/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 година относно марката на Общността (ОВ L 78, 2009 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕС) № 2015/2424 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2015 г. (ОВ L 341, 2015 г., стр. 21 и поправки в ОВ L 71, 2016 г., стр. 322, ОВ L 110, 2016 г., стр. 4 и ОВ L 267, 2016 г., стр. 1) (наричан по-нататък „Регламент № 207/2009“), EUIPO е агенция на Съюза и притежава правосубектност. Във всяка държава членка тя се ползва с най-широката правоспособност, която може да бъде предоставена на юридическите лица съгласно националното законодателство. Тя може по-специално да придобива или да се разпорежда с движима и недвижима собственост и да бъде страна по съдебни производства.

6 Съгласно член 118, параграфи 3 и 4 от Регламент № 207/2009, по отношение на извъндоговорната отговорност EUIPO в съответствие с основните принципи, общи за законодателствата на държавите членки, възстановява вредите, причинени от нейните отдели или от нейните служители при изпълнение на функциите им. Спорове, свързани с обезщетяване на такива вреди, са подведомствени на Съда на Европейския съюз.

Обстоятелствата по спора, производството пред Общия съд и обжалвано съдебно решение

7 Обстоятелствата, предхождащи спора, са изложени в точки 1—28 от обжалваното съдебно решение.

8 В резултат от тези обстоятелства на 6 юни 2011 г. European Dynamics Luxembourg, Evropaïki Dynamiki — Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE и European Dynamics Belgium SA (наричани по-нататък общо „European Dynamics Luxembourg и др.“) подават жалба пред Общия съд. След като в съдебното заседание те правят отказ от едно от основанията си, те искат от Общия съд:

– да отмени спорното решение в частта, в която офертата на European Dynamics Luxembourg е класирана на трето място съгласно каскадния механизъм,

– да отмени всички останали свързани решения на EUIPO, включително тези, които възлагат спорната поръчка на оферентите, класирани на първо и второ място съгласно каскадния механизъм,

– да осъди EUIPO да заплати обезщетение на жалбоподателите в размер на 650 000 EUR за вредите, претърпени във връзка със загубата на възможност, накърняването на доброто им име и на доверието в тях, и

– да съди EUIPO да заплати съдебните разноски.

9 В подкрепа на искането си за отмяна European Dynamics Luxembourg и др. излагат три основания. С първото основание те упрекват EUIPO, че с отказа да им даде обяснение или да обоснове в достатъчна степен решението за възлагане е нарушила член 100, параграф 2, първа алинея от Финансовия регламент и член 149 от Регламент № 2342/2002, изменен с Регламент № 478/2007, както и задължението за мотивиране по смисъла на член 296, втора алинея ДФЕС. Второто основание е изведено от „нарушение на спецификациите“, доколкото EUIPO е приела в техен ущърб нов критерий за възлагане и нова тежест на подкритерии за възлагане, които липсват в спецификациите. Съгласно третото основание European Dynamics Luxembourg и др. упрекват EUIPO, че е допуснала множество явни грешки в преценката.

10 Общият съд разглежда последователно второто, третото и първото основание, посочени в подкрепа на жалбата за отмяна.

11 Най-напред, в рамките на разглеждането на второто основание, в точка 48 от обжалваното съдебно решение Общият съд изтъква, че отрицателната забележка, направена от EUIPO относно офертата на European Dynamics Luxembourg, забележка, съгласно която офертите, получили по-голям брой точки от това дружество по първия критерий за възлагане, „определят управлението на промяната и комуникацията като двете най-съществени задачи за успеха на проекта“, доказвала, че EUIPO е приложила правила за претегляне на различните подкритерии в рамките на първия критерий за възлагане. В точка 53 от това съдебно решение Общият съд приема, че тъй като това претегляне нито е било предвидено в спецификациите, нито е било предварително съобщено на оферентите, EUIPO е нарушила в ущърб на European Dynamics Luxembourg и др. принципите на равни възможности и на прозрачност. Затова в точка 55 от посоченото решение Общият съд частично уважава второто основание.

12 По-нататък, в рамките на анализа на третото основание Общият съд, от една страна, приема, че някои отрицателни забележки на EUIPO по отношение на преценката на офертата на European Dynamics Luxembourg от гледна точка на първия и втория критерий за възлагане съдържат явна грешка в преценката. От една страна, той установява в точка 91 от обжалваното съдебно решение, че щом като отрицателната забележка, изложена в посочената точка, е опорочена от нарушение на принципите на равни възможности и на прозрачност, това съждение определено само по себе съдържа си явна грешка в преценката. От друга страна, Общият съд е приел в точка 102 от това съдебно решение, че отрицателната забележка, съгласно която то не е посочило „никакъв пример за продукт, който да се предостави с цел проучване“, също се дължи на явна грешка в преценката, поради обстоятелството че тя не намира основание в спецификациите. Вследствие на това той уважава третото основание в частта, която се отнася до оплакванията, насочени срещу същите отрицателни забележки, и го отхвърля в останалата му част.

13 Освен това, пак в рамките на анализа на третото основание, Общият съд установява в точки 86, 89 и 95 от обжалваното съдебно решение, че редица други забележки на EUIPO, свързани с оценката на офертата на European Dynamics Luxembourg от гледна точка на първия критерий за възлагане, са опорочени от липса на мотиви по смисъла на член 296, втора алинея ДФЕС във връзка с член 100, параграф 2 от Финансовия регламент, макар и Общият съд да не е бил в състояние да провери съществуването на явни грешки в преценката във връзка с тези забележки.

14 Накрая, съгласно анализа на първото основание, след като в точка 134 от обжалваното съдебно решение се позовава на преценките, за които при разглеждането на третото основание приема, че са недостатъчно мотивирани, в точка 135 от това съдебно решение Общият съд постановява, че спорното решение е опорочено от липсата на редица мотиви.

15 При тези условия Общият съд в точка 136 от обжалваното съдебно решение постановява, че спорното решение трябва да се отмени в неговата цялост.

16 В подкрепа на искането си за обезщетение European Dynamics Luxembourg и др. заявяват, както е видно от точка 137 от същото съдебно решение, обезщетение за загубата на възможност да му бъде възложена разглежданата поръчка в качеството на класиран на първо място спечелил оферент, както и за претърпените неимуществени вреди вследствие на накърняването на доброто им име и доверието в тях

17 Общият съд установява, че са налице условията за ангажиране на извъндоговорната отговорност на Съюза на основание член 340, втора алинея ДФЕС, като се има предвид, че установените от него правонарушения по същество са могли да засегнат възможността на European Dynamics Luxembourg неговата оферта да бъде класирана на първо или на второ място съгласно каскадния механизъм.

18 Същевременно обаче не се преценява за необходимо да се провери съществуването на накърняване на доброто име и доверието в European Dynamics Luxembourg и др. с мотива, че отмяната на решението за възлагане по принцип е достатъчна, за да се възстанови причинената от това накърняване вреда. Вследствие на това той уважава частично искането за обезщетение и приканва страните да постигнат съгласие по размера на дължимото обезщетение.

Производството пред Съда и исканията на страните

19 С жалбата си EUIPO иска от Съда:

– като основно искане, да отмени обжалваното съдебно решение и да отхвърли искането за отмяна на спорното решение, както и предявеното в първоинстанционното производство искане за обезщетение,

– при условията на евентуалност, да отмени обжалваното съдебно решение и да върне делото на Общия съд за ново разглеждане,

– при условията на евентуалност по отношение на горното, да отмени обжалваното съдебно решение в частта му, в която Съюзът се осъжда да плати обезщетение за понесената от European Dynamics Luxembourg и др. вреда,

– да осъди European Dynamics Luxembourg и др. да заплатят съдебните разноски в производството.

20 European Dynamics Luxembourg и др. искат от Съда

– да отхвърли жалбата,

– да осъди EUIPO да заплати съдебните разноски, направени в производствата пред двете инстанции.

По жалбата

21 В подкрепа на своята жалба EUIPO посочва четири основания, изведени, първото, от грешка в правото при прилагането на принципите на равните възможности и прозрачността, както и от липса на мотиви, второто, от грешки в прилагане на правото поради обстоятелството, че Общият съд е отменил спорното решение с мотива за явни грешки в преценката, третото, от нарушение на член 100, параграф 2 от Финансовия регламент във връзка с член 296, втора алинея, ДФЕС и четвъртото, от грешка в прилагането на правото и от липса на мотиви, поради обстоятелството че обжалваното съдебно решение уважава искането за обезщетение, направено от European Dynamics Luxembourg и др.

По първото основание

Доводи на страните

22 EUIPO твърди, че Общият съд е допуснал грешка в прилагането на правото, като е преценил, че презюмираното въвеждане на нови фактори за претегляне по отношение на първия критерий за възлагане е довело до несъблюдаване на принципите на равни възможности и прозрачност. Тя изтъква, че Общият съд неоснователно е решил, че спорното решение нарушава тези принципи, поради това че оценката на офертата на European Dynamics Luxembourg по първия критерий е извършена с оглед на фактори за претегляне на подкритерии в рамките на този критерий, които не произтичат от спецификациите и не са били съобщени на оферентите. Според EUIPO направената в точка 53 от обжалваното съдебно решение преценка, с която се установява „автоматична причинно-следствена връзка“ между въвеждането на тези фактори на претегляне и нарушението на посочените принципи, се основава на неправилно тълкуване на практиката на Съда и освен това не съдържа достатъчно мотиви. По-специално EUIPO се позовава в това отношение на решение от 24 ноември 2005 г., ATI EAC e Viaggi di Maio и др. (C-331/04, EU:C:2005:718).

23 Според European Dynamics Luxembourg и др., щом като EUIPO не е поддържала пред Общия съд, че фактори на претегляне, които не се съдържат в спецификациите, не засягат изготвянето на офертите, такъв довод, с който Общият съд е упрекван, че не е проверил дали въвеждането на тези фактори е засегнало правата на European Dynamics Luxembourg и др., повдигнат за първи път в рамките на настоящото обжалване, има характера на ново основание и поради това е недопустим.

24 Във всички случаи това основание било необосновано. European Dynamics Luxembourg и др. изтъкват по същество, че в това отношение Общият съд се е съобразил с практиката на Съда, посочена от EUIPO, тъй като, макар и да не я е цитирал, той е установил, че въвеждането без предварително уведомяване на посочените фактори на претегляне им е причинило вреда.

25 И накрая, European Dynamics Luxembourg и др. преценяват, че обжалваното съдебно решение е мотивирано в достатъчна степен, тъй като Общият съд не е бил в състояние да извърши пълна проверка именно защото забележките, направени от EUIPO, били от общ характер и спорното решение не съдържало достоверни доводи и валидни аргументи.

Съображения на Съда

26 В самото начало следва да се отхвърли възражението за недопустимост, повдигнато от European Dynamics Luxembourg и др.

27 Всъщност допустимо е EUIPO да подаде жалба, съдържаща основания, изведени от обжалваното съдебно решение, които са насочени към оспорването му по същество.

28 Със своите доводи обаче, недопустимостта на които се твърди от European Dynamics Luxembourg и др., EUIPO оспорва от правна страна основателността на решението, възприето от Общия съд (вж. в този смисъл решение от 29 ноември 2007 г., Stadtwerke Schwäbisch Hall и др./Комисия, C-176/06 P, непубликувано, EU:C:2007:730, т. 17).

29 Що се отнася до разглеждането по същество на първото основание, с него EUIPO основно упреква Общия съд, че е приложил неправилно практиката на Съда, посочена в точка 48 от обжалваното съдебно решение, и че неоснователно е решил в точка 53 от посоченото съдебно решение, че EUIPO неправомерно е въвела фактори за претегляне на подкритериите в рамките на първия критерий за възлагане.

30 В това отношение се налага изводът, че обжалваното съдебно решение е опорочено от грешка в прилагане на правото.

31 Разбира се, принципите на равно третиране и на прозрачност на процедурите за възлагане на обществени поръчки предполагат задължението за възлагащите органи да се придържат към едно и също тълкуване на критериите за възлагане през цялото времетраене на процедурата (решения от 18 октомври 2001 г., SIAC Construction, C-19/00, EU:C:2001:553, т. 43 и от 18 ноември 2010 г., Комисия/Ирландия, C-226/09, EU:C:2010:697, т. 59 и цитираната съдебна практика).

32 Следователно възлагащият орган не може да прилага правила за претегляне или подкритерии към критериите за възлагане, за които не е уведомил предварително оферентите (решение от 24 януари 2008 г., Lianakis и др., C-532/06, EU:C:2008:40, т. 38).

33 Възможно е обаче възлагащият орган да определи след изтичане на срока за представяне на офертите коефициенти на претегляне на подкритериите, които по същество съответстват на предварително съобщените на оферентите критерии. Това определяне ex post трябва обаче да отговаря на три условия, а именно то не трябва, първо, да изменя критериите за възлагане на обществената поръчка, определени в спецификацията или в обявлението за нея; второ, то не трябва да съдържа елементи, които, в случай че са били известни към момента на изготвянето на офертите, биха могли да окажат влияние върху изготвянето им; и трето, да е било прието, без да се отчитат елементи, които биха могли да имат дискриминационни последици по отношение на някого от оферентите (вж. в този смисъл решения от 24 ноември 2005 г., ATI EAC e Viaggi di Maio и др., C-331/04, EU:C:2005:718, т. 32; от 21 юли 2011 г., Evropaïki Dynamiki/EMSA, C-252/10 P, непубликувано, EU:C:2011:512, т. 32 и 33 и от 14 юли 2016 г., TNS Dimarso, C-6/15, EU:C:2016:555, т. 26).

34 В случая спорните констатации се отнасят до въвеждането на претегляне на подкритерии в рамките на един от критериите за възлагане, което претегляне не е било нито предвидено в спецификациите, нито предварително съобщено на оферентите, обстоятелство, което EUIPO не оспорва. Така, с оглед на предходното Общият съд не е могъл валидно да установи нарушението на принципите на равни възможности и прозрачност, без да е разгледал предварително дали неспазването на тези три условия е изложено и доказано пред него.

35 Щом като Общият съд не е проверил, преди да обяви за основателно второто оплакване от второто основание за обжалване в първоинстанционното производство, дали тези три условия, изведени от съдебната практика на Съда, в случая са налице, първото основание на жалбата следва да бъде уважено, без да е необходимо да се разглежда основателността на довода на EUIPO, съгласно който Общият съд не е изпълнил задължението си за мотивиране, когато е установил, че въвеждането на фактори за преценка на разглежданите подкритерии е довело до нарушение на принципите на равни възможности и на прозрачност.

36 Щом като мотивът, който се съдържа в точка 53 от обжалваното съдебно решение, е опорочен от грешка в прилагане на правото, следва да се отбележи, че вследствие на това, както посочва генералният адвокат в точка 49 от своето заключение, обжалваното съдебно решение е опорочено и от друга грешка в прилагането на правото, произтичаща от това, че Общият съд, като е уважил деветото оплакване от първата част на третото основание за обжалване в първоинстанционното производство, е установил явна грешка в преценката по отношение на първия разглеждан критерий за възлагане. Всъщност, тъй като не е възможно да се основават на този мотив, точки 91 и 96 от това решение са лишени от мотиви. А тази непълнота на мотивите представлява абсолютно основание за отмяна, което трябва да се разгледа служебно (вж. в този смисъл решение от 11 април 2013 г., Mindo/Комисия, C-652/11 P, EU:C:2013:229, т. 30 и цитираната съдебна практика)

По второто основание и по втората част на третото основание

37 Второто основание и втората част на третото основание на EUIPO следва да се разгледат заедно.

Доводи на страните

38 Със своето второ основание EUIPO изтъква, че Общият съд е допуснал грешка в прилагането на правото, като е решил в точка 136 от обжалваното съдебно решение във връзка с точка 121 от него, че твърдените явни грешки в преценката, установени от него в точки 91, 95, 96 и 97—103 от това съдебно решение, са основание за отмяна на спорното решение. Той изтъква, че видно от самата практика на Общия съд, именно жалбоподателят трябва да докаже, че определена явна грешка в преценката се е отразила върху крайния резултат от процедурата за възлагане, което следователно трябва да се разгледа от Общия съд. EUIPO поддържа, че щом като тази съдебна практика се отнася до липса на мотиви, тя се прилага също така и по отношение на явните грешки в преценката.

39 Затова Общият съд следвало да разгледа дали явните грешки в преценката по отношение на първия и втория критерий за възлагане при оценката на офертата на European Dynamics Luxembourg са повлияли съществено или не върху резултата от разглежданата процедура за възлагане, и вследствие на това, дали е следвало или не да се отмени спорното решение. Същевременно обаче според EUIPO Общият съд не е разгледал дали, ако посочените грешки в преценката не са били допуснати, тази оферта е щяла да бъде класирана на първо или на второ място в каскадния механизъм. Така, като приел, че твърдените грешки в преценката съставляват достатъчен мотив за отмяна на спорното решение, Общият съд допуснал грешка в прилагането на правото.

40 Що се отнася до явната грешка в преценката относно втория критерий за възлагане, установена в точка 103 от обжалваното съдебно решение, EUIPO упреква по същество Общия съд, че не е проверил дали тази грешка се е отразила върху резултата от спорното решение, разглеждайки въпроса дали оценката на критериите за възлагане, които не са опорочени от грешка в прилагането на правото, сама по себе си е била достатъчна да обоснове класирането на офертата на European Dynamics Luxembourg.

41 С втората част от своето трето основание EUIPO упреква по същество Общия съд, че е отменил спорното решение, без да провери дали установената от него липса на мотиви сама по себе си или в съчетание с явните грешки в преценката, също така изтъкнати от него, е била достатъчна, за да промени резултата от това решение.

42 В подкрепа на второто основание и на втората част от третото основание EUIPO се позовава на две решения, постановени от Общия съд.

43 От една страна, EUIPO твърди, че когато Общият съд установява непълнота на мотивите, която опорочава решение за възлагане, решението може да бъде отменено с този мотив само доколкото останалите елементи от посоченото решение, които не са опорочени от такава нередовност, не са достатъчни да го обосноват (решение от 10 април 2014 г., Evropaïki Dynamiki/Комисия, T-340/09, непубликувано, EU:T:2014:208, т. 115 и 116). Според EUIPO подходът, изведен в това съдебно решение, следва да се приложи по аналогия, когато Общият съд установи явна грешка в преценката, опорочаваща решение за възлагане.

44 От друга страна, EUIPO изтъква, че когато оценката, дадена на една оферта съгласно определен критерий за възлагане, се основава на множество отрицателни забележки, една или няколко от които съдържат явна грешка в преценката, тази оценка и стоящата в основата ѝ преценка не са

опорочени от такава грешка, ако посочената оценка се основава и на забележки, които не съдържат явни грешки в преценката (решение от 26 септември 2014 г., Evropaïki Dynamiki/Комисия, T-498/11, непубликувано, EU:T:2014:831, т. 196 и 197).

45 Според EUIPO в случая оценката, дадена на първия критерий за възлагане, и оценката, дадена на втория критерий за възлагане, се основават не на една, а на няколко отрицателни и положителни забележки, за които Общият съд е приел, че не съдържат явна грешка в преценката, или които, тъй като не са посочени в жалбата, не са били разгледани. Според нея Общият съд следвало да провери дали тези забележки сами по себе си не са били достатъчни, за да се обоснове оценката, дадена от възлагащия орган, на съответния критерий за възлагане.

46 С втората част от третото си основание EUIPO поддържа, че Общият съд е допуснал грешка в прилагането на правото, като е отменил спорното решение, без да провери дали липсата на мотиви, установена в точки 86, 89, 95, 134 и 135 от обжалваното съдебно решение, е била достатъчна сама по себе си или в съчетание с други явни грешки в преценката, също така изтъкнати от него, действително да промени крайния резултат от процедурата за възлагане.

47 European Dynamics Luxembourg и др. са на мнение, че второто основание и втората част на третото основание на EUIPO не са обосновани.

Съображения на Съда

48 Що се отнася до второто основание, следва да се установи най-напред, че не е необходимо да се разглежда въздействието на определена явна грешка в преценката по отношение на първия критерий за преценка, защото, видно от анализа на първото основание на жалбата, Общият съд не е следвало да констатира такава грешка.

49 Що се отнася до това, че Общият съд не е взел предвид последиците за валидността на решението за възлагане, от една страна, от липсата на мотиви на посоченото решение и от друга страна, от явната грешка в преценката по отношение на втория критерий за възлагане, установена в точка 103 от обжалваното съдебно решение, следва да се посочи, че непълнота на мотивите или явна грешка в преценката по отношение на даден критерий за възлагане не обосновават отмяната на решение за възлагане, когато то съдържа други елементи, които сами по себе си са достатъчни да го обосноват от правна страна.

50 В такава хипотеза основанията, изведени от тези нередности, са ирелевантни (вж. по аналогия решения от 12 юли 2001 г., Комисия и Франция/TF1, C-302/99 P и C-308/99 P, EU:C:2001:408, т. 27 и от 26 април 2007 г., Alcon/СХВП, C-412/05 P, EU:C:2007:252, т. 41).

51 В това отношение следва да се установи, че с второто си основание и с втората част на третото си основание EUIPO се ограничава с това да поддържа, че Общият съд е приложил неправилно собствената си съдебната практика и че установените от него нередности не са променили резултата от спорното решение.

52 По-конкретно EUIPO не разяснява и не доказва, че в случая спорното решение не е могло да бъде по-благоприятно за European Dynamics Luxembourg, ако не са били различните нередности, установени от Общия съд.

53 При тези условия EUIPO няма основание да упреква Общия съд, че не е разгледал дали грешката в преценката относно втория критерий за възлагане и липсата на мотиви, установени от него по отношение на спорното решение, са могли да имат въздействие върху разпоредителната част на това решение.

54 Вследствие на това следва да се отхвърлят второто основание и втората част на третото основание на EUIPO.

По първата и третата част на третото основание

По първата част от третото основание

– Доводи на страните

55 С първата част от това основание EUIPO изтъква, че Общият съд не е взел предвид обхвата на задължението за мотивиране, което има възлагащият орган по силата на член 100, параграф 2 от Финансовия регламент. Като е разгледал поотделно всяка от забележките на комисията за оценка, без да вземе предвид по-широкия контекст на оценката, от която те са част, Общият съд придал на това задължение по-строго съдържание от това, което е изведено от Съда в точка 21 от решение от 4 октомври 2012 г., Evropaïki Dynamiki/Комисия (C-629/11 P, непубликувано, EU:C:2012:617), посочено в точка 129 от обжалваното съдебно решение. Съгласно тази съдебна практика възлагащият орган не е длъжен да предоставя на отстранения оферент подробно резюме за начина, по който е разгледана всяка подробност от неговата оферта, нито подробен сравнителен анализ на неговата и на избраната оферта.

56 European Dynamics Luxembourg и др. изтъкват, че тази част от третото основание следва да се отхвърли по същество.

– Съображения на Съда

57 Що се отнася до първата част на третото основание на жалбата, следва да се разгледа дали с мотивите, които се съдържат съответно в точки 81—86, 87—89 и 90—95 от обжалваното съдебно решение, Общият съд не е приложил по-строги изисквания от тези, които произтичат от решение от 4 октомври 2012 г., Evropaïki Dynamiki/Комисия (C-629/11 P, непубликувано, EU:C:2012:617).

58 Следва да се припомни, че в точки 20—22 от това съдебно решение Съдът е приел по същество, че съгласно член 100, параграф 2, първа алинея от Финансовия регламент възложителят уведомява всички кандидати или оференти, чиито заявления или оферти са отхвърлени, за мотивите, поради които тяхното заявление или оферта са отхвърлени, както и всички оференти, чиито оферти отговарят на условията за допускане, и които подадат писмено запитване, за характеристиките и предимствата на спечелилата оферта, както и за името на оферента, на когото се възлага поръчката. Не можело да се изисква обаче от възлагащия орган да съобщава на оферент, чиято оферта не е приета, от една страна, освен мотивите за отхвърлянето ѝ, подробно резюме за начина, по който е отчетена всяка подробност от неговата оферта при нейното оценяване, и от друга страна, при съобщаването на характеристиките и сравнителните предимства на приетата оферта — подробен сравнителен анализ на последната и на офертата на отхвърления оферент. Също така възлагащият орган не е длъжен при писмено искане от отстранен оферент да му предоставя пълен препис от доклада за оценка.

59 Освен това мотивите, които изисква член 296, втора алинея ДФЕС, трябва да се преценяват в зависимост от всички обстоятелства по делото, по-конкретно от съдържанието на акта и от естеството на изтъкнатите мотиви. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на определен акт отговарят на изискванията на член 296 ДФЕС, следва да се преценява с оглед не само на текста

на този акт, но и на неговия контекст, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (вж. в този смисъл решение от 12 септември 2017 г., Anagnostakis/Комисия, C-589/15 P, EU:C:2017:663, т. 29 и цитираната съдебна практика).

60 Най-напред, не е необходимо да се разглеждат критиките, отправени от EUIPO по отношение на съображенията, съдържащи се в точки 90—95 от обжалваното съдебно решение, във връзка с анализа на деветото оплакване от първата част на третото основание за обжалване в първоинстанционнното производство.

61 Всъщност в точка 36 от настоящото решение беше установено, че точки 48—55 от обжалваното съдебно решение са опорочени от грешка в прилагането на правото и тъй като те не могат да се основават на посочените точки, точки 91 и 96 от обжалваното съдебно решение са лишени от основание. Вследствие на това в същата точка от настоящото решение беше прието, че обжалваното съдебно решение е опорочено от грешка в прилагането на правото, произтичаща от това, че Общият съд е уважил деветото оплакване от първата част на третото основание за обжалване в първоинстанционното производство, като е установил явна грешка в преценката по отношение на първия разглеждан критерий за възлагане.

62 По-нататък, що се отнася до съображенията, съдържащи се в точки 81—86 от обжалваното съдебно решение, следва да се припомни, че с шестото оплакване от първата част на третото основание от тяхната жалба в първоинстанционното производство European Dynamics Luxembourg и др. оспорват преценката на EUIPO, съгласно която не се е изисквало за всеки от проектите да бъде предвиден програмен директор, главен ръководител на проект и ръководител на проект.

63 След като разглежда това оплакване, в точки 85 и 86 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че по този пункт следва да се установи липса на мотиви по смисъла на член 296, втора алинея ДФЕС във връзка с член 100, параграф 2 от Финансовия регламент, като се има предвид липсата на точност в спецификациите и неясната и кратка преценка на комисията за оценка, които правят невъзможна проверката на достоверността на критиката на EUIPO, направена във връзка с включването в офертата на European Dynamics Luxembourg на главен ръководител на проекта, а също така и на ръководител на проекта.

64 EUIPO обаче не разяснява защо, за да направи този извод, Общият съд е приложил по-строга проверка от произтичащата от съдебната практика, посочена в точки 57—59 от настоящото решение.

65 И накрая, в рамките на съображенията, съдържащи се в точки 87—89 от обжалваното съдебно решение, отнасящи се до разглеждането на осмото оплакване от първата част на третото основание, повдигнато в първоинстанционното производство, в точка 88 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че последната забележка на комисията за оценка, съгласно която „[к]ато цяло офертата на [първия жалбоподател] е много оперативна, а не стратегическа, и се съсредоточава върху друг вид ръководител на проект вместо предвидения от [EUIPO]“, е неразбираема и че по-конкретно, твърдението, съгласно което EUIPO имало предвид „друг вид ръководител на проект“, представлявало неясен и следователно непроверим упрек.

66 В това отношение е достатъчно да се посочи, от една страна, че EUIPO не оспорва това, че се е ограничила да изтъкне в хода на производството пред Общия съд само един довод по този въпрос, както това произтича от точка 88 от обжалваното съдебно решение.

67 От друга страна, EUIPO не оспорва също така констатациите на Общия съд относно липсата на недостатъчно ясни и точни критерии, изложени в спецификациите, както и относно общия и неясен характер на преценките на комисията за оценка.

68 Следователно пред Съда не се доказва, че Общият съд е допуснал грешка в прилагането на правото.

69 Както посочва генералният адвокат в точки 77 и 78 от своето заключение, данните, представени в подкрепа на настоящата жалба, не поставят под съмнение обстоятелството, че Общият съд е разгледал забележките на комисията за оценка, оспорени в жалбата в първоинстанционното производство, както поотделно, така и в цялостния контекст на преценката на разглежданата оферта и че той не е изисквал от EUIPO да предостави подробно резюме за начина на разглеждане на всяка подробност в офертата и подробен сравнителен анализ на тази оферта и на по-добре класираните оферти..

70 При тези условия първата част от третото основание на жалбата трябва да бъде отхвърлена като неоснователна.

По третата част на третото основание

– Доводи на страните

71 С третата част на своето трето основание EUIPO изтъква, че обжалваното съдебно решение съдържа противоречие, доколкото, от една страна, в рамките на анализа на третото основание за отмяна, в точки 112—115 и 121 от това решение Общият съд не установява никаква явна грешка в преценката, нито липса на мотиви, която да опорочава оценката на офертата на European Dynamics Luxembourg от гледна точка на четвъртия критерий за възлагане, а от друга страна, след анализа на първото основание на тази жалба, в точки 134 и 135 от посоченото съдебно решение Общият съд приема, че не може да упражни контрол за законосъобразност по същество на спорното решение по отношение на тази оценка, като по този начин решението е опорочено от явна грешка в преценката.

72 European Dynamics Luxembourg и др. са на мнение, че тази част на третото основание е необоснована.

– Съображения на Съда

73 Разбира се, Общият съд споменава в първото изречение на точка 134 от обжалваното съдебно решение четвъртия критерий за възлагане, макар и да е приел в точки 112—115 и 121 от това съдебно решение, че в това отношение EUIPO не е допуснала грешка в преценката.

74 Точки 134 и 135 от обжалваното съдебно решение обаче съдържат само едно заключение, изведено от точки 81—86, 87—89 и 90—95 от обжалваното съдебно решение, които се отнасят до анализа на оплакванията, свързани с първия критерий за възлагане.

75 Така оплакването на EUIPO относно съображенията на Общия съд, развити в точки 112—115 и 121 от обжалваното съдебно решение, от една страна, и в точки 134 и 135 от това решение, от друга страна, не се отразява върху диспозитива на посоченото съдебно решение, така че третата част на третото основание трябва да бъде разглеждана като несъстоятелна.

76 От това следва, че първата и третата част на третото основание трябва да бъдат отхвърлени.

По четвъртото основание

Доводи на страните

77 С първата част на своето четвърто основание EUIPO изтъква, че едно от условията, необходими за ангажирането на извъндоговорната отговорност на Съюза, в случая не е изпълнено, защото констатацията, съгласно която спорното решение е опорочено от незаконосъобразност, се основава на грешки в прилагането на правото, допуснати от Общия съд. Следователно извъндоговорната отговорност на Съюза е установена неправилно от Общия съд.

78 При условията на евентуалност EUIPO твърди, че в случая, в който обжалваното съдебно решение бъде отменено единствено в частта му, в която Общият съд прави извода за нарушение на принципите на равни възможности и на прозрачност, Съдът следвало да отмени това съдебно решение и по отношение на обезщетението за вредите, за които се твърди, че European Dynamics Luxembourg и др. са претърпели. Всъщност, от една страна, както било видно от точки 142 и 143 от обжалваното съдебно решение, не съществувала причинно-следствена връзка между липсата на мотиви, установена от Общия съд, и твърдяната вреда. От друга страна, доколкото Общият съд не е разгледал въздействието на установените в точки 91 и 102 от обжалваното съдебно решение явни грешки в преценката върху крайния резултат от процедурата за възлагане, той не мотивирал в достатъчна степен извода в точка 144 от това съдебно решение, че съществува причинно-следствена връзка между тези грешки и въпросната вреда.

79 Във втората част на своето четвъртото основание EUIPO поддържа, че обжалваното съдебно решение е опорочено от липса на мотиви, доколкото съдържа противоречие между, от една страна, изложените в точки 144, 146 и 150 от това съдебно решение мотиви и от друга страна, точка 2 от диспозитива на посоченото съдебно решение. Всъщност, докато тези мотиви определят претърпените от European Dynamics Luxembourg вреди като загуба на възможност за класиране на първо или второ място в каскадния механизъм, в диспозитива Европейският съюз е осъден да плати обезщетение за вредите, претърпените поради загубата на възможност за сключването на рамковия договор в качеството на първа договаряща страна.

80 С третата част на четвъртото си основание EUIPO изтъква, че точка 2 от диспозитива на обжалваното съдебно решение съдържа материална грешка, произтичаща от това, че осъжда не EUIPO, а Съюза да плати обезщетение за вредата, претърпяна от European Dynamics Luxembourg. При това обаче по силата на член 115 и на член 118, параграф 3 от Регламент № 207/2009 осъдена е трябвало да бъде EUIPO.

81 European Dynamics Luxembourg и др. най-напред изтъкват, че обжалваното съдебно решение установява в достатъчна степен от правна страна наличието на условията, които позволяват да се ангажира отговорността на Съюза. По-нататък, те твърдят, че няма никакво противоречие между, от една страна, точки 144, 146 и 150 от обжалваното съдебно решение и от друга страна, точка 2 от неговия диспозитив, защото за целите на обезщетението за вредата, която те са претърпели от загубата на възможност, следва да се вземе предвид пълният обхват, който е могла да има тази загуба, а именно възможността за European Dynamics Luxembourg да бъде първа договаряща страна в каскадния механизъм. И накрая, позоваването на Съюза в точка 2 от диспозитива на обжалваното съдебно решение не било погрешно, доколкото Съюзът носел общата отговорност за неправомерното поведение на своите институции и органи.

Съображения на Съда

82 На първо място следва да се разгледа доводът на EUIPO, повдигнат при условията на евентуалност, в рамките на първата част на нейното четвърто основание.

83 Със своя довод EUIPO изтъква по същество, че в обжалваното съдебно решение не е нито доказано, нито мотивирано съществуването на причинно-следствена връзка между явните грешки в преценката, установени от Общия съд от гледна точка на втория критерий за възлагане, и вредата, претърпяна от European Dynamics Luxembourg, причинена от загубата на възможност.

84 Този довод трябва да се приеме за основателен с оглед на обстоятелствата по спора.

85 Всъщност, от една страна, както бе установено в точка 36 от настоящото решение, точки 53, 91 и 96 от обжалваното съдебно решение са опорочени от грешка в прилагането на правото, така че не е следвало Общият съд да установява никаква незаконосъобразност, произтичаща от нарушението на принципите на равни възможности и на прозрачност, както и явна грешка в преценката от гледна точка на първия критерий за възлагане.

86 От друга страна, Общият съд е приел в точка 143 от обжалваното съдебно решение, че не може да се признае наличието на причинно-следствена връзка между установената липса на мотиви и твърдените от European Dynamics Luxembourg и др. вреди.

87 Така ангажирането на отговорността на Съюза предполагало съществуването на причинно-следствена връзка между едната незаконосъобразност по същество, която опорочава оценката на офертата на European Dynamics Luxembourg, установена в точка 102 от това решение, и загубата на възможност.

88 В обжалваното съдебно решение обаче Общият съд не доказва в достатъчна степен от правна страна съществуването на такава причинно-следствена връзка. По-конкретно Общият съд не е установил дали и в каква степен European Dynamics Luxembourg, с оглед на обстоятелствата по спора и в случай че EUIPO не беше допуснало грешки, е щяло да бъде класирано на първо място и разглежданата обществена поръчка е щяла да му бъде възложена.

89 От това следва, че щом като едно от необходимите условия за ангажирането на извъндоговорната отговорност на Съюза не е изпълнено, искането за обезщетение, предявено от European Dynamics Luxembourg и др., не е следвало да бъде уважено от Общия съд.

90 Вследствие на това първата част от четвъртото основание на EUIPO е основателна.

91 С оглед на това, че тази част от четвъртото основание е основателна, втората и третата част от него не следва да бъдат разглеждани.

По частичната отмяна на обжалваното съдебно решение

92 Видно от всички тези съображения, обжалваното съдебно решение е опорочено от грешка в прилагане на правото в неговите точки 53, 91 и 96, доколкото Общият съд е уважил второто оплакване от второто основание на жалбата, подадена в първоинстанционното производство, относно първия критерия за възлагане и деветото оплакване от първата част на третото основание на тази жалба относно посочения критерий за възлагане.

93 Видно от точка 136 от обжалваното съдебно решение, Общият съд обосновава отмяната на спорното решение, съдържаща се в точка 1 от неговия диспозитив, въз основа на всички нередности, установени от него, които опорочават оценката на разглежданата оферта от гледна точка на първия и втория критерий за възлагане. От друга страна, макар и констатациите на Общия съд в точки 53, 91 и 96 от обжалваното съдебно решение да не могат да бъдат обосновка за отмяната на спорното решение, нередностите, установени от Общия съд в точки 86, 89, 95, 102 и 135 от обжалваното съдебно решение, са достатъчни, за да обосноват,

както посочва това генералният адвокат в точка 111 от своето заключение, отмяната на това решение от Общия съд. От това следва, че точка 1 от диспозитива на обжалваното съдебно решение не следва да се отменя.

94 И обратно, доколкото първата част на четвъртото основание е обявена за основателна, следва да се отмени точка 2 от диспозитива на обжалваното съдебно решение, с която Съюзът е осъден да плати обезщетение за понесената от European Dynamics Luxembourg вреда като загуба на възможността за последното да му бъде възложен разглежданият договор в качеството на първа договаряща страна в каскадния механизъм.

95 С оглед на тази отмяна на обжалваното съдебно решение точки 4 и 5 от неговия диспозитив относно определянето на размера на дължимите обезщетения трябва също така да бъдат отменени.

96 При тези условия точка 6 от диспозитива на обжалваното съдебно решение относно съдебните разноски следва също така да бъде отменена.

По жалбите пред Общия съд

97 Съгласно член 61, първа алинея, второ изречение от Статута на Съда на Европейския съюз, в случай че отмени решението на Общия съд, Съдът може да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това.

98 Такъв е случаят по настоящото дело. Затова следва да се разгледа искането за обезщетение, предявено от European Dynamics Luxembourg и др. в тази жалба, за поправяне на вредата, която те претърпели като загуба на възможността за European Dynamics Luxembourg да му бъде възложен рамковият договор в качеството на първа договаряща страна съгласно каскадния механизъм.

99 В това отношение следва да се припомни, че по силата на постоянната практика на Съда ангажирането на извъндоговорната отговорност на EUIPO се обуславя от наличието на съвкупност от условия, а именно неправомерност на нейното поведение, съществуване на действителна вреда и на причинно-следствена връзка между твърдяното поведение и твърдяната вреда (вж. в този смисъл решение от 10 юли 2014 г., Nikolaou/Сметна палата, C-220/13 P, EU:C:2014:2057, т. 52 и цитираната съдебна практика). Видно също така от практиката на Съда, за да може да бъде ангажирана извъндоговорната отговорност на Съюза, вредата трябва да бъде действителна и сигурна и тя трябва да е достатъчно пряка последица от противоправното поведение на институциите (решение от 30 май 2017 г., Safa Nicu Sepahan/Съвет, C-45/15 P, EU:C:2017:402, т. 61 и цитираната съдебна практика).

100 При всички обстоятелства съгласно постоянната практика на Съда страната, която търси защита по реда за реализиране на извъндоговорната отговорност на Съюза, носи тежестта да представи убедителни доказателства както за наличието, така и за размера на твърдяната от нея вреда, а също и за наличието на достатъчно пряка причинно-следствена връзка между поведението на съответната институция и твърдяната вреда (решение от 30 май 2017 г., Safa Nicu Sepahan/Conseil, C-45/15 P, EU:C:2017:402, т. 62 и цитираната съдебна практика).

101 В това отношение следва да се установи, че от прочита на подадената пред Общия съд жалба е видно, че тя явно не отговаря на поставените от съдебната практика изисквания. Всъщност European Dynamics Luxembourg и др., между другото, претендират обезщетение за прогнозната чиста печалба, която European Dynamics Luxembourg е могло да получи, ако съответната обществена поръчка би му била възложена, като същевременно се ограничават единствено до твърдението, че на последното е отказано „безвъзвратно възлагането на разглежданите

обществени поръчки“. Те обаче не доказват дали и в каква степен от гледна точка на обстоятелствата по делото и ако EUIPO не беше допуснала грешки, European Dynamics Luxembourg е щяло да бъде класирано на първо място и разглежданата поръчка е щяла да му бъде възложена. Следователно те не установяват нито действителна вреда, нито причинно-следствена връзка между оспореното поведение и твърдяната вреда.

102 Във всички случаи такова искане за обезщетение може да се основава само на незаконосъобразността, допусната от EUIPO в оценката на втория критерий за възлагане, установена в точка 102 от обжалваното съдебно решение. Но дори офертата на European Dynamics Luxembourg да беше получила всички налични точки по този втори критерий за възлагане, тя не би била класирана по-благоприятно. Всъщност, макар тази оферта да е получила максимално възможния резултат по втория критерий за възлагане, нейният краен резултат е бил по-нисък от крайните резултати, присъдени на класираните на първо и второ място оферти.

103 При тези условия искането за обезщетение, предявено от European Dynamics Luxembourg и др., се отхвърля.

По съдебните разноски

104 Съгласно член 184, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, когато жалбата е неоснователна или когато е основателна и Съдът се произнася окончателно по спора, той се произнася по съдебните разноски.

105 Съгласно член 138, параграф 1 от този правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от посочения правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. По силата на член 138, параграф 3 от същия правилник, ако всяка от страните е загубила по едно или няколко от предявените основания, всяка страна понася направените от нея съдебни разноски.

106 След като жалбата на EUIPO е частично уважена и след като тази жалба е частично отхвърлена, следва EUIPO, както и European Dynamics Luxembourg и др. да бъдат осъдени да понесат направените от тях съдебни разноски, свързани с настоящото производство по обжалване.

107 Що се отнася до съдебните разноски в първоинстанционното производство, като се има предвид, че жалбата в първоинстанционното производство е уважена частично и частично отхвърлена, следва също така European Dynamics Luxembourg и др., както и EUIPO да бъдат осъдени да понесат направените от тях съдебни разноски.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

1) **Отменя Решение на Общия съд на Европейския съюз от 7 октомври 2015 г., European Dynamics Luxembourg и др./СХВП (T-299/11, EU:T:2015:757) доколкото:**

   – **в точка 2 от диспозитива Европейският съюз е осъден да плати обезщетение за претърпяната от European Dynamics Luxembourg SA вреда от загубата на възможност да му бъде възложено сключването на рамковото споразумение в качеството на първа договаряща страна съгласно механизма за възлагане на поръчката по реда на класиране на кандидатите, и**

   – **в точки 4 и 5 диспозитива е решено страните да представят пред Общия съд размера на дължимите обезщетения, установен по общо съгласие, или при липса на съгласие да представят пред Общия съд своите искания по размера на обезщетенията.**

2) Отхвърля жалбата в останалата ѝ част.

3) Отхвърля искането за обезщетение, предявено от European Dynamics Luxembourg SA, Evropaïki Dynamiki — Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE и European Dynamics Belgium SA по делоT-299/11.

4) Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO), както и European Dynamics Luxembourg SA, Evropaïki Dynamiki — Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE и European Dynamics Belgium SA понасят направените от тях съдебни разноски, свързани с производството по обжалване и с първоинстанционното производство.

Подписи